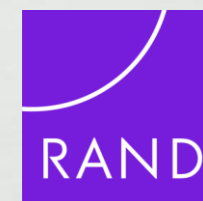

Regulering van cannabis voor recreatief gebruik:

Lessen uit het buitenland

Stijn Hoorens

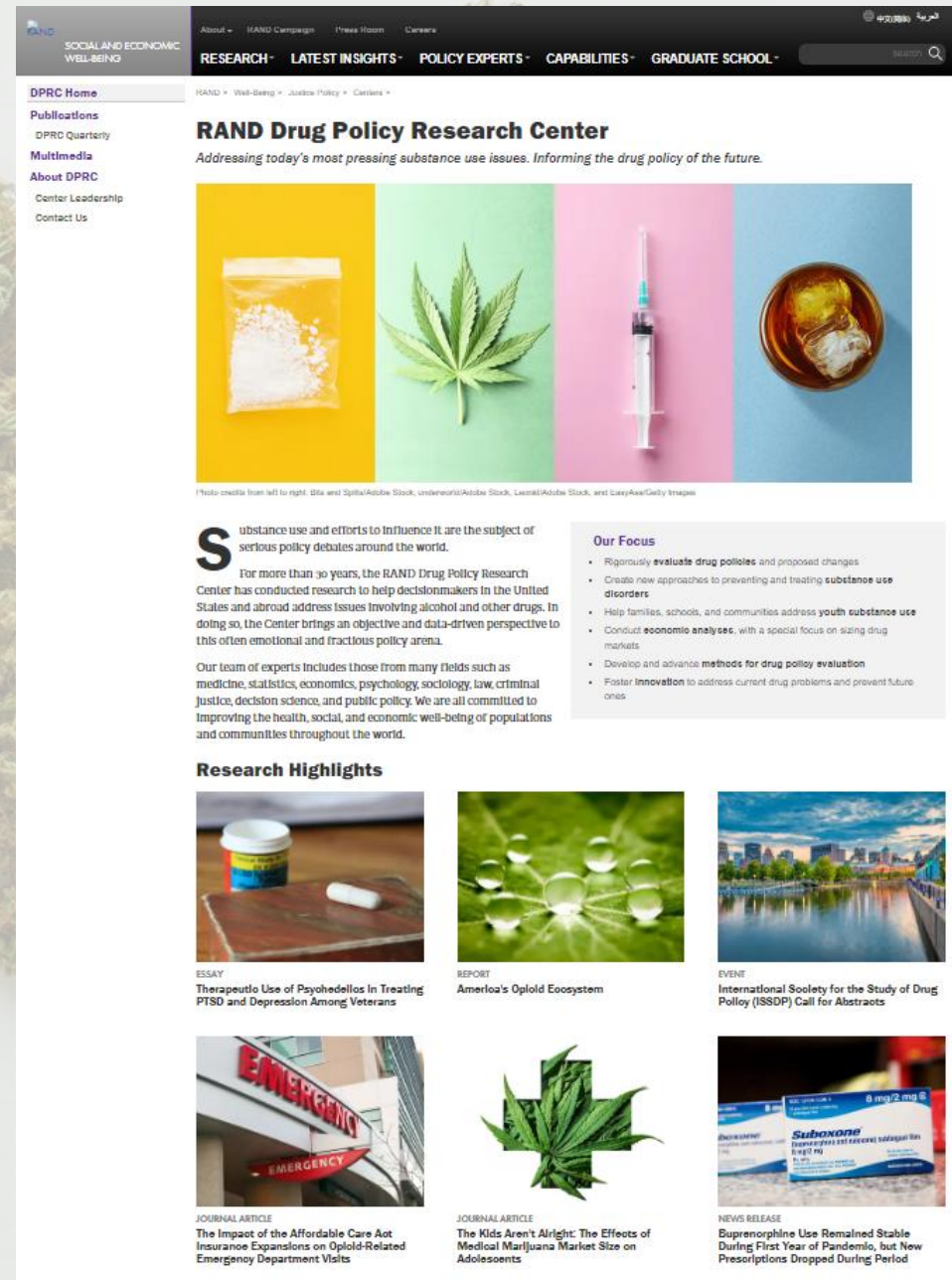
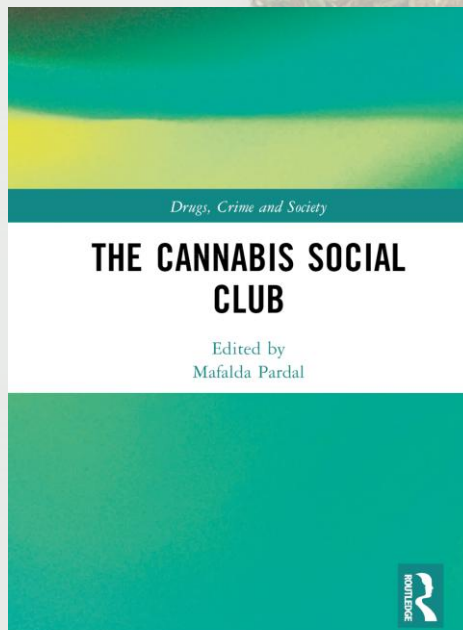
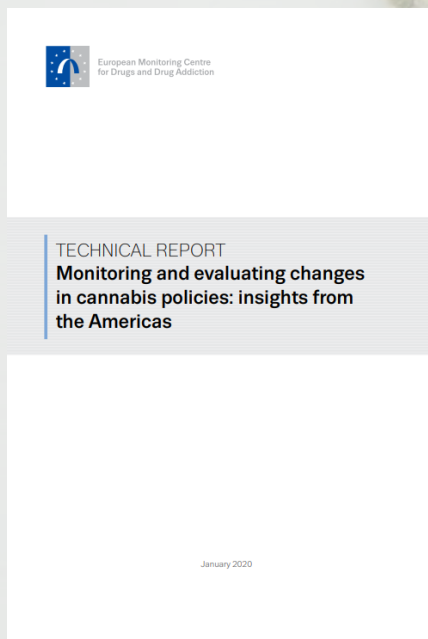
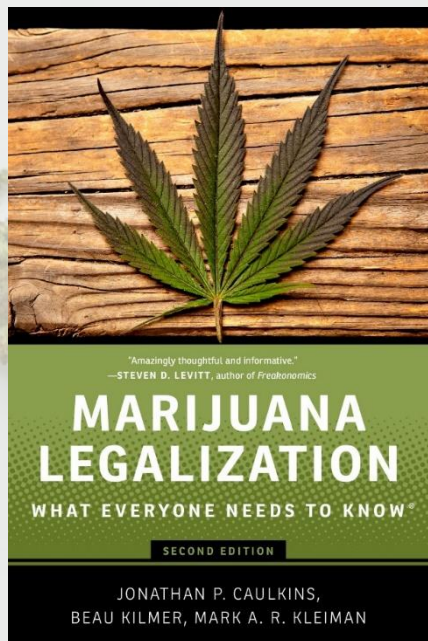
CIROC / LEAP Seminar
Utrecht, 14 oktober 2026

EUROPE

1. Ontwikkelingen sinds 2010
2. Doelstellingen
3. Modellen en knoppen
4. Gevolgen van regulering
5. Conclusies

Cannabisbeleid
heeft internationaal
de afgelopen jaren
aanzienlijke
ontwikkeling
doorgemaakt

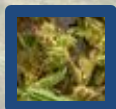

**2018: federale legalisering
met variatie tussen
provincies/territoria,
verschillende modellen**

**Vanaf 2012: legalisering op
staatsniveau. Inmiddels 25
staten veelal commerciële
regulering van
cannabismarkt**

**2013: eerste land dat
cannabis legaliseerde,
niet-commerciële
modellen**

2023: thuishoest

2024: thuishoest en cannabisclubs

2021: eerste Europese land, thuishoest en non-profit clubs

2020: thuishoest

2024: bezit en teelt voor persoonlijk gebruik

2025: Experiment Gesloten Coffeeshopketen

**2022: plannen voor
gereguleerde distributie
van cannabis**

**2021: wetgeving voor
experimenten met
distributie van niet-
medicinale cannabis**

Er bestaan
verschillende
redenen om
cannabis te
reguleren

Beschermen en verbeteren van volksgezondheid (door beleid gericht op het minimaliseren van risico's en harm reduction)

Bescherming van de volksgezondheid, met speciale aandacht voor gezondheid van jongeren

Betere bescherming van de gezondheid en vooral van kinderen en jongeren.

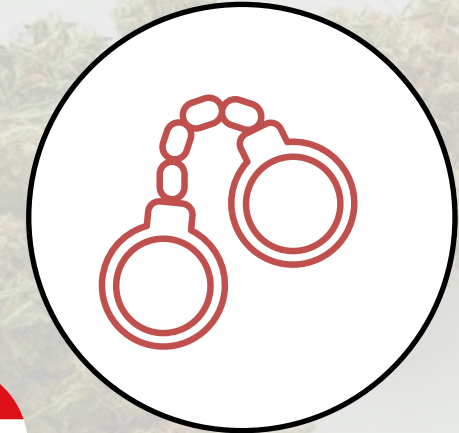

Verhogen van overheidsinkomsten op staatsniveau

Aanpak van illegal drugshandel en georganiseerde misdaad

Verkleinen van de illegale markt
Aantal gedetineerden voor cannabisvergrijpen verkleinen

Beperken van contacten met illegale markt

Verkleinen van de illegale markt
Druk op het strafrechtstelsel verkleinen

Verbeteren van sociale
gelijkheid

Balans tussen individuele vrijheden en
verantwoordelijke consumptie van cannabis

Er worden
verscheidene
aanbodmodellen
gehanteerd

Er worden
verscheidene
aanbodmodellen
gehanteerd

Thuisteelt

Cannabisclubs

**Professionele
teelt**

Retailverkoop

En dan zijn er nog
talloze **knoppen**
waar je aan kan
draaien

Productie: ontwerpparameters voor regulering

Overheids-
betrokkenheid

THC

Inkoopprijs

Concurrentie en
winstmotief

Kwaliteitseisen

Verpakking en
labelling

Productie-
hoeveelheden

Veiligheidseisen

Afval

Productsoorten

Distributie

Inspectie en
handhaving

Verkoop: ontwerpparameters voor regulering

Overheids-
betrokkenheid

Locatie

Online/Bezorgen

Winstmotief

Prijs

Leeftijd

Belasting

Consumptie

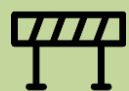
Registratie

Adverteren en
promotie

Producttypen

Ingezetene

Verkooplimieten

Preventie

California

Volledig commercieel model

2016: bezit en thuisteelt
2018: retailverkoop

27 expliciete doelen (incl. bescherming van consumenten, minderjarigen, genereren van belastinginkomsten voor herinvestering in preventie van middelengebruik, schadebeperking en onderwijs, en milieubescherming)

Minimaal 21 jaar

28.5 gram per aankoop

Breed aanbod

Dalende prijzen door concurrentie

Ballot initiative

Thuisteelt
Retailverkoop

Staatsniveau met autonomie over toestaan retailverkoop op lokaal niveau

Québec

**Beperken commerciële invloeden
door overheidsmonopolie via SQDC.**

2018

Hoofddoel: beschermen van de volksgezondheid en de openbare veiligheid, met nadruk op jongeren.

Top-down wetgevend proces

Retailverkoop (incl. online en bezorgen)
door overheidsonderneming

Federaal (strafrecht) en provinciaal

Minimaal 21 jaar

30 gram per aankoop

Thuisteelt verboden

Aanbod edibles
beperkt en <30% THC

Prijsbeleid SQDC

Geen commerciële uitingen

Wat weten we over
de **effecten** van
deze
beleidswijzigingen?

Wat weten we over de effecten van deze beleidswijzigingen?

California

Enig bewijs voor **toegenomen prevalentie en frequentie van gebruik**, voornamelijk gekoppeld aan aanwezigheid van verkooppunten

Enkele studies signaleren **toegenomen gezondheidsrisico's**, met name in relatie met gebruik van hoge THC producten

Québec

Effecten van legalisering op **consumptie en gezondheidsrisico's** lijken beperkt

Uruguay

Weinig/geen bewijs voor toegenomen **consumptie onder jongeren** als gevolg van legalisering

Toename (dodelijke) **verkeersongevallen** mogelijk toe te schrijven aan thuisteelt en CSCs

Québec

California

Uruguay

Er blijft sprake van een **illegale** (en grijze) **markt**, maar grootte is onder andere afhankelijk van beschikbaarheid en beperkingen van legale opties.

Cannabis- consumptie

30-dagen
prevalentie onder
volwassenen (VS)

(bijv. Cerda et al., 2020;
Ali et al., 2022)

Acute zorg

cannabis-
gerelateerde
acute zorg (CA)

(bijv. Roth et al.,
2022; Shi & Lian,
2020)

Gebruiks- stoornissen

cannabis use
disorder in
commerciele
modellen

(bijv. Freeman et al.
2026)

Overige middelen

Voorgeschreven
opioïde-gebruik
en overdoses
(VS)

(bijv. Raman et al.,
2023; McMichael et al.,
2020)

Arrestaties

Arrestaties en
etnische
ongelijkheid in
arrestaties (VS)

(bijv. Hollingsworth
et al., 2022; Sabia
et al., 2021)

Verkeer

Verkeersdoden en
gewonden na
opening van
verkooppunten
(VS)

(bijv. Adhikari et al.,
2023)

Maar... belangrijke kanttekeningen bij dit bewijs!

Meeste bewijs uit de VS-staten, die vooral commerciële modellen hebben gekozen

Belangrijk om rekening te houden met contextuele factoren

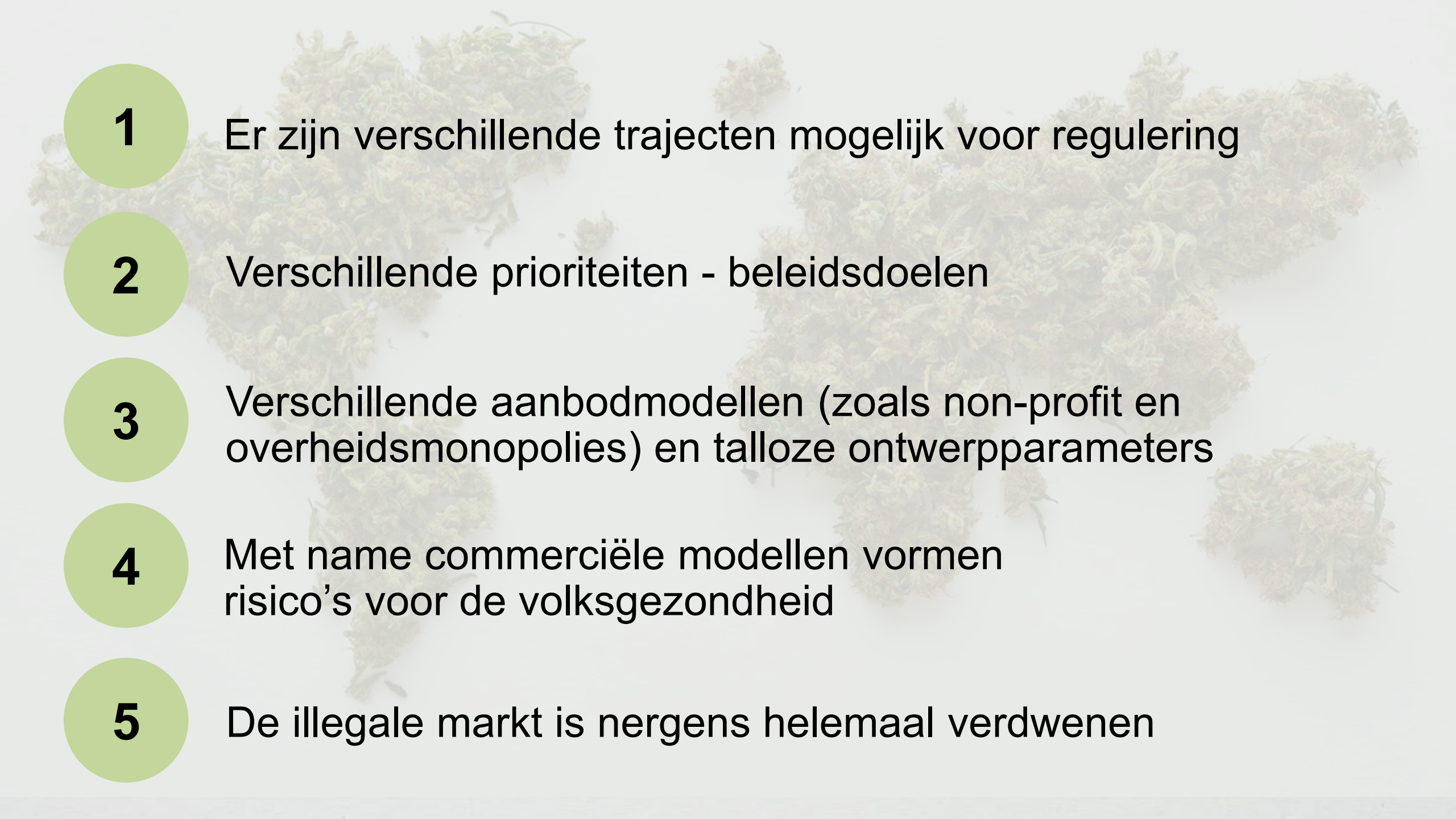
Niet alle studies zijn even robuust

Sommige uitkomsten krijgen meer aandacht

Wat kunnen we
concluderen na
ruim 10 jaar
reguleren?

A background image showing several cannabis buds in shades of green and yellow, scattered across a light grey surface.

1

Er zijn verschillende trajecten mogelijk voor regulering

2

Verschillende prioriteiten - beleidsdoelen

3

Verschillende aanbodmodellen (zoals non-profit en overheidsmonopolies) en talloze ontwerpparameters

4

Met name commerciële modellen vormen risico's voor de volksgezondheid

5

De illegale markt is nergens helemaal verdwenen

https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA3423-1.html

https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA2190-1.html